

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl „Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1098/2007 bei (EB) Nr. 1224/2009, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1343/2011 bei (ES) Nr. 1380/2013 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 894/97, (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2549/2000, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 812/2004 bei (EB) Nr. 2187/2005“

[COM(2016) 134 *final* – 2016/0074 (COD)]

(2016/C 389/09)

Pranešėjas: Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE

Taryba, 2016 m. balandžio 7 d., ir Europos Parlamentas, 2016 m. balandžio 11 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalimi ir 304 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1098/2007 bei (EB) Nr. 1224/2009, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1343/2011 bei (ES) Nr. 1380/2013 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 894/97, (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2549/2000, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 812/2004 bei (EB) Nr. 2187/2005

[COM(2016) 134 *final* – 2016/0074 (COD)].

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2016 m. birželio 30 d. priėmė savo nuomonę.

518-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2016 m. liepos 13–14 d. (2016 m. liepos 13 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 74 nariams balsavus už ir 1 susilaikius.

1. Išvados

1.1. Komitetas visiškai pritaria Komisijos požiūriui, kad reikia atnaujinti ir supaprastinti dabartinę techninių priemonių valdymo sistemą, kuri turi būti pagrįsta ilgalaikė išteklių valdymo ir išsaugojimo strategija.

1.2. Įvairios pasiūlytos naujovės ir pakeitimai tiesiogiai padėtų pritaikyti laivyną, kad būtų galima laikytis įpareigojimo iškrauti laimikį ir nuostatos dėl didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio. Komitetas gali tik pritarti šioms naujovėms ir pakeitimams, nes tai reformos, kuriomis būtų užtikrintas didesnis veiklos lankstumas ir skatinama geriau atrinkti žvejybos įrankius.

1.3. Vis dėlto kai kurie pasiūlymai pateikti nevisiškai atsižvelgus į praktines žvejybos sąlygas ir neįvertinus ekonominio bei socialinio poveikio. Komitetas nėra įsitikinęs, kad šie pasiūlymai yra teisingas kompromisas siekiant apsaugoti trumpalaikius ir vidutinės trukmės žuvininkystės sektoriaus interesus ir kartu geriau išsaugoti žuvininkystės išteklius. Šiuo klausimu EESRK ypatingą dėmesį norėtų skirti tokiems aspektams:

1.3.1. Komitetas ragina Komisiją persvarstyti siūlomus tinklo akių dydžių pakeitimus ir nustatyti, kad būtų naudojami pagrindiniai tinklo akių dydžiai, kurie laivyne naudoti vykdant įvairių rūšių žvejybą, nepagrįstai arba be reikalo jų nepadidinti arba nesumažinti.

1.3.2. Komitetas pakartoja, kad į pasiūlymą svarbu neįtraukti kai kurių rūšių gyvūnams taikomų mažiausių dydžių pakeitimų, jų tinkamai nepagrindus.

1.3.3. Komiteto nuomone, turėtų būti įvestos taisyklės, pagal kurias būtų galima diegti inovacijas ir užtikrinti, kad nepageidaujamas laimikis įgytų vertę.

1.3.4. Komitetas primygtinai ragina lanksčiai taikyti didžiausias žvejybos pajėgumų, išreikštų bendrąja talpa (GT), ribas, kurių valstybės narės privalo laikytis pagal bendrą žuvininkystės politiką (BŽP), kad laivai būtų pritaikyti siekiant laikytis įpareigojimo iškrauti laimikį ir būtų skatinama gerinti darbo laivuose sąlygas.

1.4. Jis prašo Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos prieš priimant bet kokią sprendimą dėl pateiktų pasiūlymų palaikyti tikrą dialogą su žvejais ir jų atstovais. Kad taisyklės būtų įgyvendintos, joms savaime turi pritarti žvejai, su kuriais reikia bendradarbiauti. Daugiau galimybių taikyti šias taisykles yra tuomet, jeigu žvejai visapusiškai dalyvauja diskusijose.

1.5. Komitetas reikalauja įsipareigojimo palaikyti dialogą su suinteresuotaisiais subjektais laikytis visą laiką vykdant regionalizavimo procesą.

2. Bendroji informacija

2.1. Techninės priemonės yra išsamus taisyklių, kuriomis reglamentuojama, kaip, kur ir kada galima žvejoti, rinkinys. Šiuo metu galioja daug reglamentų, pakeitimų, įgyvendinimo taisyklių ir laikinųjų techninių priemonių, taikomų tiek Bendrijos vandenyse, tiek Bendrijos laivams, žvejojantiems ne ES vandenyse. Praktiškai techninės priemonės nustatytos daugiau kaip trisdešimtyje reglamentų, iš kurių ypač svarbūs reglamentai, taikomi Atlanto vandenyne⁽¹⁾, Viduržemio jūroje⁽²⁾ ir Baltijos jūroje⁽³⁾.

2.2. Peržiūrėti ir atnaujinti šią sudėtingą techninių priemonių teisinę sistemą Komisijos siūlymu anksčiau bandyta du kartus (nesėkmingai).

2.3. ES žuvininkystės teisės aktus ir politikos priemones būtina pritaikyti prie naujų pokyčių, padarytų vykdant BŽP, t. y. įpareigojimo iškrauti laimikį ir nuostatos, kad palaipsniui ir nuosekliai užtikrinamas didžiausias galimas tausios visų išteklių žvejybos laimikis (ne vėliau kaip 2020 m.). Šie nustatyti tikslai yra didelis iššūkis ES žuvininkystės pramonei.

2.4. Taip pat pažymėtina, kad dar visai neseniai su žuvininkystės politika susijusius sprendimus priimdavo tik Taryba. Todėl išsamios techninės priemonės būdavo patvirtinamos kaip ES reglamentai, o ne regionų lygmeniu parengtos taisyklės, pritaikytos prie kiekvieno baseino ir žvejybos rūšies ypatumų. Taigi taikant visapusišką požiūrį į mikrovaldymą ir kartu ES institucijoms siekiant visas technines detales bendrai reglamentuoti pakeitimais, buvo sukurta sudėtinga teisinė sistema, dėl kurios lieka nedaug veiksmų laisvės ir kurių pramonės atstovams sunku suprasti ir taikyti.

2.5. Šiuo metu Komisija yra pateikusi naują pagrindų reglamentą⁽⁴⁾, kuriame išdėstytos bendrosios nuostatos ir bendrosios taisyklės, taip pat pirminiai standartai (pagal regionus), kurie bus taikomi kaip numatytosios priemonės, kol bus parengtos ir į ES teisę įtrauktos regionalizavimo priemonės.

3. Komisijos pasiūlymo santrauka

3.1. Pateiktu pasiūlymu Komisija siekia prisidėti prie to, kad regionų lygmeniu būtų lanksčiai įgyvendinti pagrindiniai naujos BŽP tikslai. Visų pirma pabrėžiama, kad būtina mažinti sužvejojamą jūrų gyvūnų jauniklių ir veislinių jūrų žuvų kiekį, skatinti didesnę žvejybos įrankių selektyvumą, vengti gaudyti saugomų rūšių gyvūnus, mažinti į jūrą išmetamą laimikio kiekį ir mažinti poveikį aplinkai.

3.2. Kad šie tikslai būtų pasiekti, Komisija pateikė dokumentą, kuriuo siekiama supaprastinti dabartinę techninių priemonių valdymo sistemą, pagrįstą ilgalaikę išteklių valdymo ir išsaugojimo strategija. Pasiūlyme dėl reglamento Komisija ypatingą dėmesį skiria laimikio išmetimo į jūrą problemai, regionalizavimui, aktyvesniam suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui ir didesnei žvejų atsakomybei.

⁽¹⁾ 1998 m. kovo 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/98 dėl žuvininkystės išteklių apsaugos, taikant technines priemones jūrų gyvūnų jaunikliams apsaugoti (OL L 125, 1998 4 27, p. 1); jis apima Šiaurės Rytų Atlanto vandenyną (o nuo 2012 m. – ir Juodąją jūrą).

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių (OL L 409, 2006 12 30, p. 9).

⁽³⁾ 2005 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2187/2005 dėl žuvų išteklių apsaugos techninėmis priemonėmis Baltijos jūroje, Baltų ir Zundo sąsiauriuose (OL L 349, 2005 12 31, p. 1).

⁽⁴⁾ COM(2016) 134 final.

3.3. Įtrauktos tokios svarbiausios naujovės ir pakeitimai:

- sustiprinami ir atnaujinami tikslai, uždaviniai, pažeidžiamų rūšių gyvūnų priegaudos ribinės vertės, gero valdymo principai ir apibrėžtys, anksčiau reglamentuoti įvairiomis taisyklėmis,
- nustatytos bendros taisyklės arba bendrosios techninės priemonės, taikytinos visiems jūrų baseinams ir laikomos nuolatinėmis. Šios priemonės apima draudžiamus žvejybos įrankius ir žvejybos būdus, bendruosius velkamųjų žvejybos įrankių ir pasyviųjų tinklų naudojimo apribojimus ir sąlygas, pažeidžiamų rūšių ir buveinių apsaugą, mažiausius išteklių išsaugojimą užtikrinančius dydžius ir bendrąsias laimikio išmetimo į jūrą mažinimo priemones,
- išplėstas regionalizavimas, nustatčius pirmines priemones (daugiausia pasiūlymo prieduose), kurios bus taikomos tais atvejais, kai nenustatyta regioninių priemonių. Be to, nustatyti įgaliojimai techninėms priemonėms regionalizuoti patvirtinus daugiamečius planus, laikinuosius laimikio išmetimo į jūrą mažinimo planus ir išsaugojimo priemones. Taip pat įtraukta apsaugos sąlyga, taikoma tuo atveju, kai reikia skubiai įsikišti siekiant apsaugoti jūrų gyvūnus.

4. Bendrosios pastabos

4.1. Įžanginės pastabos

4.1.1. Dabartiniai teisės aktai, kuriais reglamentuojamos techninės priemonės, yra labiausiai pasenę iš šiuo metu taikomų teisės aktų, todėl EESRK mano, kad labai svarbu šį naują supaprastintą reglamentą priimti greitai, siekiant sudaryti sąlygas praktiškai ir tinkamai įveikti sunkumus sektoriuje.

4.1.2. Komiteto nuomone, technines priemones reikia patvirtinti tiesiogiai ir tinkamai pasikonsultavus su suinteresuotaisiais subjektais. Jos turi būti lankstesnės, atitinkančios konkrečius poreikius ir patvirtintos vykdant greitą ir veiksmingą sprendimų priėmimo procesą, kad būtų galima prisitaikyti prie naujų pokyčių.

4.1.3. Įvykdžius BŽP reformą buvo sukurta novatoriška žuvininkystės valdymo strategija, pagrįsta perėjimu prie rezultatais ir regionalizavimo įvedimu pagrįsto požiūrio. Komitetas visiškai pritaria šiam naujam požiūriui.

4.2. Išteklių išsaugojimas

4.2.1. Komitetas visiškai pritaria Komisijos strategijai, pagal kurią panaikinami arba sumažinami rajonai, kuriuose žvejyba draudžiama arba ribojama, kad būtų apsaugoti jaunikliai (maždaug pusė jų), ir kuriuose dėl sektoriaus subjektų pastangų, išteklių atkūrimo arba aplinkos pokyčių veikla jau nebevykdoma arba kurie nebetinkami veiklai vykdyti.

4.2.2. Komitetas taip pat pritaria tam, kad būtų ypač stengiamasi patobulinti technines priemones – pagerinti žvejybos rajonų būklę ir sudaryti geresnes sąlygas juos išsaugoti remiantis Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto (ŽMTEK) patarimais ir atsižvelgiant į valstybių narių, žuvininkystės sektoriaus bei suinteresuotųjų subjektų pateiktas pastabas.

4.3. Ekonominis ir socialinis poveikis

4.3.1. Akivaizdu, kad taikant daugelį pasiūlytų taisyklių reikės iš esmės pakeisti žvejybos metodus ir įrankius, o tai iš tikrųjų turės ekonominį ir socialinį poveikį. Komisija pripažįsta, kad nauji iššūkiai BŽP srityje trumpuoju laikotarpiu padarys didelį poveikį žuvininkystės sektoriui, nors ilguoju laikotarpiu sektorius gaus daug naudos. Vis dėlto Komisija iki šiol visiškai nėra bandžiusi įvertinti socialinių ir ekonominių sąnaudų, kurios trumpuoju laikotarpiu būtų patirtos taikant pasiūlymą. Komitetas laikosi nuomonės, kad nesant šios informacijos negalima nustatyti, ar trumpalaikių ir vidutinės trukmės žuvininkystės sektoriaus interesų apsauga pasiūlymu tinkamai suderinta su siekiu geriau išsaugoti žuvininkystės išteklius.

4.3.2. Komiteto nuomone, siekiant kompensuoti neigiamą trumpalaikį poveikį tiek laivų savininkams, tiek jūrininkams, kurie yra žvejai (pavyzdžiui, sumažėjusį sugautų tikslinių rūšių gyvūnų kiekį ir naujas išlaidas, patirtas išgyjant įrangą), žvejybos sektorių reikėtų remti Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) lėšomis.

4.3.3. EESRK mano, kad pasiūlyme nepateiktas joks poveikio saugumui jūroje vertinimas. Dėl naujos žuvininkystės politikos gali kilti pavojus igulos saugumui (pavyzdžiui, padaugėti darbo valandų apdorojant priegaudą) ir laivo saugumui (pavyzdžiui, dėl gausesnės priegaudos laivas gali tapti nestabilus); šiuos pavojus reikėtų išnagrinėti ir į juos atsižvelgti.

4.4. *Igyvendinimas ir vykdymas*

4.4.1. Naujame pagrindiniame BŽP reglamente⁽⁵⁾ aptariamoms įvairios techninės ir išsaugojimo priemonės, siekiant įgyvendinti minėtus tikslus. Svarbiausia priemonė tikslui pasiekti yra daugiamečiai planai, kuriuose bus nustatyta tausaus atitinkamų išteklių ir jūrų ekosistemų naudojimo sistema ir kurie visų pirma turės apimti tinkamas technines priemones (10 straipsnio 1 dalies f punktas).

4.4.2. Komisija mano, kad pasiūlymas yra būtinas siekiant užtikrinti teisinį saugumą, kol nepatvirtinti daugiamečiai valdymo planai, – tai su perėjimu prie regionalizavimo susijęs sprendimas siekiant dabartinę teisinę sistemą pritaikyti prie naujų BŽP reikalavimų, susijusių su techninėmis priemonėmis. EESRK nuomone, šis perėjimas prie regionalizavimo yra būtinas.

4.4.3. Komitetas pažymi, kad siekdama tinkamai plėtoti ir įgyvendinti regionalizavimo veiklą Europos Komisija pagal bendras valstybių narių rekomendacijas turėtų pateikti daugiamečius planus ir laimikio išmetimo į jūrą mažinimo planus, kad nebūtų grįžta prie mikrovaldymo. Europos Komisija turėtų tik tikrinti ir koordinuoti valstybių narių pasiūlymų suderinamumą siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinti BŽP tikslai. Taip bus užtikrinta, kad šios priemonės, kuriomis prisitaikoma prie naujų žuvininkystės sektoriaus realiųjų, būtų greitai patvirtintos taikant metodą „iš apačios į viršų“, ir joms labiau pritarus pramonės atstovai.

4.5. *Regionalizavimas ir sprendimų priėmimo procesas*

4.5.1. Komitetas sutinka, kad kai kurias pagrindines bendras priemones, kurios taikomos visų rūšių žvejybai ir visiems regionams ir kurios apima tik bendrų apibrėžčių, principų ir tikslų nustatymą laikantis naujosios BŽP, būtina išlaikyti, kad nebūtų teisinės spragos.

4.5.2. Tačiau Komitetas nori pabrėžti, kad įsigaliojus visoms viena po kitos priimtoms teisės aktų nuostatomis, susijusioms su įpareigojimu iškrauti laimikį, dabartinis žuvininkystės valdymas labai pasikeis. Bus taikomas metodas, pagrįstas nebe žuvų iškrovimu, o žvejybos laimikiu. Taigi labai svarbu, kad teisėkūros institucijos nekartotų tų pačių praeities klaidų ir pritartų nustatai, jog sprendimai dėl privalomų ES techninių priemonių priimami regionų lygmeniu, glaudžiai konsultuojantis su subjektais, kurie kasdien turi taikyti taisykles ir jų laikytis.

4.5.3. Be to, EESRK mano, kad Komisija turėtų skatinti pasitikėjimą, kuris leistų žvejams laisvai pasirinkti tinkamiausius įrankius, kad būtų užtikrintas didesnis selektyvumas ir sumažinta priegauda. Nereikia pamiršti, kad žvejai bus visiškai atsakingi už pagautą, o ne už į sausumą iškrautą laimikį, todėl jiems turi būti leidžiama nuspręsti, kokios selektyvios priemonės yra geriausios.

4.5.4. Deja, Komisija, leidusi laisvai pasirinkti didžiausią tinklo akių dydį, šio požiūrio laikėsi nevienodai, nes nuostatos dėl mažųjų pelaginių žuvų ir priedugnio žuvų tinklų akių dydžio skiriasi. Pelaginių žuvų tinklų akių dydis labai sumažintas, o priedugnio žuvų tinklų – padidintas. Taikant šias taisykles, mažiausi šiuo metu žvejų naudojamų tinklų akių dydžiai neturi būti didinami tinkamai nepagrindus. Nereikia pamiršti, kad žvejai siekia gauti kuo daugiau ekonominės naudos parduodami sugautus gyvūnus ir stengsis negaudyti netikslinių gyvūnų ir jauniklių, nes jie bus išskaičiuoti iš žvejams skirtų kvotų ir juos bus galima parduoti tik žuvų miltams, žuvų taukams ar panašioms produktams, kurių pirminio pardavimo vertė nedidelė, gaminti.

4.5.5. Vykdamas regionalizavimą aktyviau turi dalyvauti suinteresuotieji subjektai. Priimti teisės aktus glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, patariamosiomis tarybomis, žvejybos pramonės ir mokslo sektoriaus veiklos vykdytojais, taip pat kitais suinteresuotaisiais subjektais yra labai naudinga, nes, be viso kito, taisyklės būna aiškesnės, paprastesnės ir pritaikytos prie kiekvieno baseino ir žvejybos rūšies ypatumų; žvejai dažniausiai jų laikosi; jas lengviau gali

⁽⁵⁾ Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 7 straipsnis.

taikyti inspektoriai; didėja pasitikėjimas politika ir jos teisėtumas; labiau laikomasi aplinkosaugos tikslų ir užtikrinamas didesnis žvejybos selektyvumas. Todėl Komitetas rekomenduoja su žvejybos įrankiais susijusias technines priemones rengti ir tvirtinti vietos ir regionų lygmeniu.

4.5.6. Geras pavyzdys siekiant įrodyti neigiamą poveikį, patiriamą nesilaikant ankstesnio metodo, gali būti Viduržemio jūros laivynas, kuriame dėl įvestų konkrečių privalomų taisyklių⁽⁶⁾, kaip antai tinklų gijų storio sumažinimas, patirta didelių sunkumų. Dėl šios techninės priemonės kilo problemų užtikrinant laivų saugumą ir juos manevruojant, daug labiau pradėjo plyšti tinklai, nes jie susilpnėjo ir sumažėjo jų atsparumas, sumažėjo žvejybos laimikio kaina ir padaugėjo be reikalo į jūrą išmetamų žuvų, nes naudojant tokias plonas ir aštrias tinklų gijas žuvis sumaitojamos.

4.6. Paskatos žvejams: nepageidaujamo laimikio atsisakymas, mažinimas ir vengimas

4.6.1. Komiteto nuomone, žvejybos pramonės atstovų, taip pat sektoriaus darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų visapusiškas dalyvavimas sprendimų priėmimo procese bus didelė paskata siekiant užtikrinti, kad taisyklės būtų kuo geriau įgyvendinamos ir kuo suprantamesnės.

4.6.2. Pasiūlymo 21 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi taikyti priemones, pagal kurias žvejybos sektoriaus subjektams būtų padedama praktiškai vykdyti įpareigojimą iškrauti laimikį, pavyzdžiui, laikyti nepageidaujamus gyvūnus ir rasti, kur juos parduoti. Tačiau aiškiai nurodyta tik parama investicijoms į iškrovimo vietų statybą ir pritaikymą. Komitetas mano, kad taip pat reikėtų nurodyti investicijas į laivus, skirtas nepageidaujamo laimikio laikymui, apdorojimui ir bendrajai vertei užtikrinti.

4.6.3. Be to, pritaikyti laivus siekiant laikytis draudimo išmesti į jūrą sunku dėl to, kad vykdant BŽP taikomi talpos apribojimai (GT), nes, neatsižvelgiant į didesnę naudojamų žvejybos įrankių selektyvumą, dėl draudimo išmesti į jūrą padaugės nepageidaujamo laimikio, kurį reikės laikyti ir (arba) apdoroti laivuose. Atsižvelgdamas į tai Komitetas siūlo sistemą padaryti lankstesnę⁽⁷⁾. Šiuo tikslu jis rekomenduoja kaskart atnaujinius laivus arba padarius jų pakeitimus, dėl kurių padidėjo laivų talpa (įrengus papildomas laikymo zonas arba nepageidaujamo laimikio perdurbimo įrangą), tokius atnaujinimus ir pakeitimus įtraukti į atskirą registrą arba atskirą bendro žvejybos laivų tonazho registro eilutę.

4.6.4. Be to, Komitetas mano, kad talpos padidėjimas neturi būti laikomas žvejybos pajėgumo padidėjimu. Todėl laivo atnaujinimo atveju 4.6.3 dalyje apibūdinta procedūra taip pat turėtų būti taikoma tuomet, kai laivo talpa padidėja dėl priemonių, įgyvendintų siekiant padidinti įgulos saugumą ir pagerinti darbo bei gyvenimo sąlygas laive, jeigu padidėjus talpai nepadidėja laivo žvejybos pajėgumas.

4.6.5. Pastaraisiais metais žvejybos pramonės sektoriuje buvo įdėta daug pastangų siekiant tobulinti aukštosiomis technologijomis pagrįstus žvejybos metodus, kad į jūrą būtų išmetama mažiau laimikio ir būtų mažinamas tokio išmetimo poveikis aplinkai. Iš tikrųjų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas įvairiomis progomis yra pabrėžęs, kad „didinant selektyvumą per pastaruosius ketverius metus pasiekta daugiau negu per dvidešimt praėjusių metų“. Vis dėlto Komitetas pabrėžia, kad daugiau pastangų ir finansavimo būtina skirti priedugnio žuvų žvejybai, siekiant skatinti technologinę pažangą užtikrinant selektyvumą.

4.6.6. Komitetas pakartoja, kad šiuo reglamentu svarbu nesinaudoti siekiant tinkamo pagrindimo pakeisti mažiausius dydžius, kurie iki šiol taikyti kai kurių rūšių gyvūnams. Taip pat yra atvejų, kai, pavyzdžiui, padidintas raudonpelekių pagelų dydis, ir šis mažiausias dydis pradėtas taikyti platesniu mastu – rajonuose, kuriems anksčiau jis nebuvo numatytas (Vakarų vandenyse). 2015 m. pabaigoje patvirtintas padidintas paprastojo vilkešerio dydis, nustatytas kai kuriems rajonams (Šiaurės Vakarų vandenims), platesniu mastu taikomas rajonuose, kurie į šį teisės aktą neįtraukti (Pietvakarių vandenyse).

⁽⁶⁾ Reglamentas (EB) Nr. 1967/2006.

⁽⁷⁾ Pagal 2015 m. balandžio 18 d. pasiūlymą dėl Pelaginių žuvų išteklių patarimosios tarybos rekomendacijos Nr. VI1.

5. Konkrečios pastabos dėl straipsnių

5.1. 6 straipsnis

Atsižvelgdamas į painiavą, kuri dėl daugelio tariamų apibrėžčių kyla susijusiame sektoriuje, EESRK mano, kad tuo atveju, kai nurodomas įrankis arba jo dalis, reikėtų daryti nuorodą į priedą su grafikais, kurie padėtų suprasti apibrėžtį, kaip pati Komisija darė pateikusi nuorodą į Tarybos reglamento (EB) Nr. 2187/2005, kuris bus panaikintas naujuoju techninių priemonių reglamentu, I priedo 2 paveikslą.

5.2. 13 straipsnis

Šio straipsnio 2 dalies pabaigoje nurodoma, kad „Komisija ypatingą dėmesį skiria žvejybos veiklos perkėlimo į kitus pažeidžiamus rajonus neigiamo poveikio mažinimui“, ir tai galima suprasti atsižvelgiant į pažeidžiamų buveinių apsaugą; šiuo tikslu būtina turėti saugotinių rajonų planą siekiant gerinti žinias apie jūros dugną, tačiau *per se* nedrausti laivyno veiklos, nes šis draudimas labai susietas su sąlyga, kad reikės rasti naujų žvejybos rajonų gyvūnams žvejoti, – tai skatins daryti naują įpareigojimo iškrauti laimikį politika. Komitetas mano, kad Komisija turi parengti išsamų visų pažeidžiamų jūrų rajonų žemėlapi, kad būtų tiksliai žinoma, kas yra saugoma ir kokiu tikslu. Be to, siekiant užtikrinti visapusišką tvarumą svarbu mažinti ne tik galimo žvejybos rajonų uždarymo poveikį aplinkai, bet ir socialinį bei ekonominį poveikį.

5.3. 17 straipsnis

Komitetui kelia nerimą pasiūlymo 17 straipsnio 2 dalies turinys, nes Europos laivynas kartu žvejoja kelių rūšių gyvūnus, kuriems netaikoma bendro leidžiamo sužvejoti kiekio sistema ir komercinę vertę turinčių žuvų kvotos; šie gyvūnai įmonėms padeda gauti pelno iš žvejybos reisy, į kuriuos išplaukia jų žvejybos laivai. Labai patartina atsižvelgti į tai, kad šių rūšių gyvūnai⁽⁸⁾, nors jiems ir netaikoma bendro leidžiamo sužvejoti kiekio sistema, yra įprasto laivyno laimikio dalis, todėl svarbūs.

5.4. 37 straipsnis

Europos Komisija nepateikia jokios nuorodos į investicijas laivuose, skirtas nepageidaujamų žuvų laikymui, apdorojimui ir bendrajai vertei užtikrinti; dar daugiau – ji iš tikrųjų draudžia bet kokią galimybę laivuose atlikti fizinį ar cheminį žuvis perdirbimą, susijusį su žuvų miltų ar žuvų taukų gamyba. Žvejai nelabai suinteresuoti laivuose laikyti nepageidaujamas žuvis, kai šių žuvų, kaip ne žmonėms vartoti skirtų produktų, pardavimo kaina yra maždaug vienas euro centas už kilogramą. Dėl šios priežasties Komitetas pasisako už tai, kad šiuo straipsniu siūlomas 54a straipsnis būtų išbrauktas.

6. Konkrečios pastabos dėl priedų

6.1. Šiaurės Vakarų vandenys (VI priedo B dalis)

6.1.1. ES turėtų skatinti pasitikėjimą, kuris leistų žvejams laisvai pasirinkti tinkamiausius įrankius, kad būtų užtikrintas didesnis selektyvumas ir sumažinta priegauda. Nereikia pamiršti, kad žvejai bus visiškai atsakingi už pagautą, o ne už į sausumą iškrautą laimikį, todėl jiems turi būti leidžiama nuspręsti, kokios selektyvios priemonės yra geriausios.

6.1.2. Priede Europos Komisija tvirtina, kad traleriuose pradedama naudoti velkamuosius žvejybos įrankius su 120 mm tralo maišais, o tai neabejotinai lems šio laivyno išnykimą, nes naudojant tinklus, kurių akių dydis – 100 mm (biologiškai pažeidžiamame rajone), laimikis sumažėja 35 %, palyginti su laimikiu, sužvejotu naudojant tinklus, kurių akių dydis – 80 mm.

6.1.3. Komitetas negali sutikti su tuo, kad be jokio pagrindimo būtų įvesti nauji rajonai siekiant taikyti priemones, pagal kurias sumažinamas atsitiktinai sugaunamų banginių šeimos gyvūnų kiekis, taip pat kad būtų įvestos priemonės, kuriomis siekiama išvengti atsitiktinai sugaunamų jūrų paukščių, nes tam reikia geresnės analizės ir mokslinio pagrindimo.

⁽⁸⁾ Pavyzdžiui, turime omenyje paprastuosius arba gelsvuosius jūrgaidžius (*Triglidae*), kalmarus (*Loligo spp.*), atlantinius jūrinius ungiurus (*Conger conger*), paprastąsias sepijas (*Sepia officinalis*), paprastąsias saulažuves (*Zeus faber*), raudonąsias plekšnes (*Glyptocephalus cynoglossus*), atlantinius jūrinius karšius (*Brama brama*), šiaurinius trumpačiuptuvius kalmarus (*Illex spp.*), juodąsias kardžuves (*Aphanopus carbo*), taip pat didžiąsias šukuotes (*Pecten maximus*).

6.2. Pietvakarių vandenys (VII priedo B dalis)

6.2.1. Komitetas nepritaria tam, kad būtų padidintas visų rūšių priedugnio žuvų laimikiui taikomas mažiausias tralo maišo akių dydis. Pereiti nuo 70 mm prie 100 mm dydžio akių – tai skatinti laivus nutraukti žvejybą vandenyse ir galiausiai lemti šių laivų išnykimą. 70 mm dydžio akis reikėtų išlaikyti dėl veiklos būdo, nedidelio į jūrą išmetamo laimikio kiekio vykdamas šios rūšies žvejybą ir tikslių rūšių įvairovės.

6.2.2. Atsižvelgdamas į priemones, skirtas atsitiktinai sugaunamų banginių šeimos gyvūnų ir jūrų paukščių kiekiui mažinti ICES VIII ir IXa parajonuose, Komitetas mano, kad prieš patvirtindama šias priemones Komisija turėtų pateikti būtiną mokslinį pagrindimą, nes priemonės anksčiau jau buvo atmetos atsižvelgiant į tai, kad šiuose vandenyse banginių šeimos gyvūnų ir jūrų paukščių nėra arba yra nedaug.

6.3. Viduržemio jūra (IX priedo B dalis)

6.3.1. Dėl draudimo naudoti tinklinį audeklą, kurio gijos storis didesnis kaip 3 mm, Komitetas mano, kad remiantis mokslinio tyrimo, kurį atliko Ispanijos okeanografijos institutas (*Instituto Español de Oceanografía*, IEO), rezultatais storis turėtų būti pakeistas ir siekti 5 mm, nes išlaikyti jį nėra pagrindo atsižvelgiant į siekį išsaugoti išteklius, ir dėl jo tik patiriama ekonominių nuostolių, nes dažniau plyšta tinklai.

6.3.2. Kalbant apie draudimą, viename laive turėti ar naudoti daugiau kaip 250 dugninių gaudyklių ir krabų bei omarų gaudyklių gaudant giliavandenius vėžiagyvius (įskaitant *Plesionika* spp.), Komitetas mano, kad šios rūšies krevetėms gaudyti turėtų būti įmanoma išlaikyti šiuo metu leidžiamą gaudyklių skaičių, t. y. 1 500 dugninių gaudyklių. Atlikti moksliniai tyrimai rodo, kad dabartinis sužvejojamas kiekis užtikrina bendrą biomasę, kuri yra geresnė nei didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį atitinkanti biomasė, ir patvirtina, kad dabartinėmis sąlygomis ši veikla yra tvari ir vykdoma atsakingai.

Bruselis, 2016 m. liepos 13 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Georges DASSIS
